

VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

Onafhankelijk toezichthouder voor
de Vlaamse audiovisuele media

KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN

ZAAK VAN VRM t. NV LIFE!TV BROADCASTING COMPANY

(dossier nr. 2015/201)

BESLISSING nr. 2015/069

1 december 2015

In de zaak van VRM tegen NV Life!tv Broadcasting Company,

De Vlaamse Regulator voor de Media (kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Dhr H. BLOEMEN,
Mevr D. DE POOT,
Mevr F. FIERS,
Dhr L. HELLIN,
Mevr B. NIELANDT,
Dhr R. OTTEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr D. VOORHOOF, *leden*,

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 29 oktober en 1 december 2015,
Neemt op de laatste datum de volgende beslissing:

PROCEDURE

1. Ingevolge haar algemene opdracht heeft de onderzoekscel van de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) de uitzendingen van NV Life!tv Broadcasting Company op 4 juni 2015 van 19u45 tot 21u onderzocht.

Het betreft de uitzendingen van het omroepprogramma 'JUST' dat voor de avond- en nachtprogrammering de benaming 'Club 41' heeft.

De onderzoekscel van de VRM heeft per brief van 16 juni 2015 de opnames van deze uitzendingen opgevraagd aan NV Life!tv Broadcasting Company. Op 26 juni 2015 werden deze opnames aan de VRM bezorgd.

2. Op 24 augustus 2015 legt de onderzoekscel van de VRM aan de kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen (hierna: de Kamer) van de VRM een rapport voor inzake de naleving van de regelgeving.
3. Op 23 september 2015 beslist de Kamer om, op basis van het onderzoeksrapport, NV Life!tv Broadcasting Company (hierna: Life!tv), met maatschappelijke zetel Keetberglaan 1B te 9120 Melsele, in een procedure op tegenspraak te betrekken.
4. Deze beslissing wordt samen met het onderzoeksrapport bij aangetekende brief van 28 september 2015 aan Life!tv meegedeeld.
5. Life!tv bezorgt per aangetekende brief en per e-mail van 2 oktober 2015

schriftelijke opmerkingen aan de VRM.

6. Op de zitting van 29 oktober wordt Life!tv vertegenwoordigd door Frank Vanhove, verantwoordelijke legal affairs. Een volmacht van de gedelegeerd bestuurder van Life!tv wordt op 3 november 2015, op vraag van de Kamer, voorgelegd. Daaruit blijkt dat de heer Vanhove bevoegd is om Life!tv bij de VRM te vertegenwoordigen.

DE FEITEN

7. De onderzoeksceel stelt vast dat op de opnames van de onderzochte periode die door Life!tv werden bezorgd, de uitzendingen onder de benaming 'Club 41' starten omstreeks minuut 44 (hetgeen overeenstemt met uiterlijk 20u29 als werkelijk uitzendtijdstip). Ervoor worden muziekvideoclips uitgezonden onder de benaming 'JUST'.

Afwisselend worden onder meer slogans, pancartes, korte reportages en spots uitgezonden:

- Nadat gedurende 5 seconden een pancarte met de vermelding "*JUST TELEWINKELN*" is getoond, verschijnen wervende slogans in beeld met seksueel geladen inhoud: "*De allergeilste WEBCAMS CLUB.41.BE*", "*ONZE DAMES DOEN WAT JIJ WIL WANNEER JIJ DAAR ZIN IN HEBT*" en "*CLUB.41.BE ONZE DAMES WACHTEN OP JOU*".
- Na 1 minuut start een korte reportage onder de naam 'REPORTAGE ILKA (REPORTAGE ERO-EXPO)'. In de linkerbovenhoek verschijnt de mededeling "*TELEWINKELN*". De reportage duurt ongeveer 3 minuten. Een vrouwelijke 'Club 41'-reporter krijgt op een erotica-beurs een demonstratie van een standhoudster van een elektronisch apparaatje waarmee de seksuele beleving kan worden gestimuleerd (door bevestiging aan geslachtsdelen).
- Na deze reportage volgt gedurende 30 seconden een spot waarin 'Club 41' zich voorstelt als de meest discrete seksshop met een groot aanbod aan 'toys' die snel en discreet worden geleverd.
- Daarna start een fragment met een duurtijd van 5 minuten onder de titel 'DATING', ondersteund door instrumentale muziek. In het fragment wordt centraal een jongedame getoond in een slaapkamer. Gedurende 10 seconden wordt in de linkerbenedenhoek een logo '16+' getoond. De jongedame in kwestie gebruikt een mobiele telefoon, bladert door

een tijdschrift, neemt een knuffeldier vast en kust/lijkt een vibrator (of een dildo).

In de rechterbovenhoek verschijnt de vermelding *“TELEWINKELLEN”* (gedurende het hele fragment). Centraal verschijnt de statische vermelding *“SCOOR METEEN EEN HETE DATE op CLUB41.BE/DATING”* (gedurende het hele fragment). Onder deze pancarte loopt een kleinere banner met volgende wisselende boodschappen: *“Geniet nu van de erotische diensten van club41 – DATING – Meteen zin in een leuke date met spanning en sensualiteit? Ga dan meteen langs op onze dating site en ontmoet leuke dames die eveneens op zoek zijn naar fijn avontuur – WEBCAMS Geil plezier bij je thuis? Ga dan meteen naar club41.be en klik door naar onze webcams. Ontdek de leuke dames die zich graag met jou willen amuseren SHOP Zin in een leuk speeltje voor jou of je partner? Bestel en wij leveren meteen en discreet. Blader door de duizenden erotische producten op club41.be”*.

Rechts bovenaan het beeldscherm verschijnen foto's met gegevens van dames die 'online' zijn op club41.be: *“Amigos – leeftijd 30 – Regio Antwerpen; Zotvansex – leeftijd 36 – West-Vlaanderen; Rodefurie – leeftijd 62 – Vlaams-Brabant; Abby – leeftijd 37 – Limburg; Noxxxi – leeftijd 34 – Limburg; Heetblondje – leeftijd 28 – Antwerpen; Lonelychick – leeftijd 36 – Oost-Vlaanderen; Angelhearts – leeftijd 41 – West-Vlaanderen; Liekebrunette – leeftijd 34 – West-Vlaanderen; Hippel – leeftijd 24 – Limburg; Sambuca – leeftijd 61 – Oost-Vlaanderen”*.

Tijdens het fragment wordt nog eenmaal gedurende 10 seconden een logo '16+' getoond in de linkerbenedenhoek.

- Na dit fragment verschijnen opnieuw gedurende 1 minuut wervende slogans in beeld met seksueel geladen inhoud (zoals bij de aanvang van 'Club 41'), gevolgd door nogmaals een korte 'REPORTAGE ERO-EXPO' van ongeveer 3 minuten en een fragment met een duurtijd van 5 minuten onder de titel 'DATING', vergelijkbaar het fragment dat hierboven is beschreven. Deze keer ontdoet de getoonde dame zich gaandeweg van alle kledij.
 - Dergelijke zeer gelijkaardige slogans, pancartes, korte reportages en spots wisselen elkaar nog gedurende de rest van de onderzochte periode op een soortgelijke manier af.
8. De onderzoekscel is van oordeel dat de onderzochte uitzendingen, tussen 20u en 21u, een expliciet seksueel karakter vertonen. Ze bestaan inhoudelijk grotendeels uit de opzettelijke weergave van beelden van dames die zich tot de kijker richten en zich uitkleden, met de bedoeling om seksuele opwinding te creëren en uit reportages van op een eroticabeurs, waar alles in het teken staat van seksuele beleving. Volgens de onderzoekscel gaat het om (telewinkel)programma's, die weliswaar niet

als pornografische scènes, maar wel als potentieel schadelijk voor de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen moeten worden beschouwd, in de zin van artikel 42, tweede lid, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet).

De onderzoeksceel is van oordeel dat het oproepen om via de website www.club41.be (die overigens alleen toegankelijk is voor bezoekers ouder dan 18 jaar) tegen betaling webcams op te zoeken of om tegen betaling chatgesprekken aan te vatten met dames (tussen 24 en 61 jaar) evenals verslaggeving vanop een eroticabeurs en de presentatie van diverse seksueel stimulerende producten en artikels, behoort tot de beleving van volwassenen (18+) en doorgaans niet tot de leefwereld of de behoeften van minderjarige kijkers vanaf 16 jaar. Life!tv zelf lijkt er volgens de onderzoeksceel immers van uit te gaan, door nu en dan een '16+'-logo te tonen, dat de uitgezonden programma's geschikt zijn voor minderjarige kijkers vanaf de leeftijd van 16 jaar.

9. De onderzoeksceel verwijst in dit verband naar de uitzendingen onder de benaming 'Club 41' door dezelfde omroeporganisatie, die hebben geleid tot de VRM beslissing nr. 2013/022 van 15 oktober 2013. Ter gelegenheid van deze procedure werd door Life!tv toegezegd en verzekerd om onverwijld technische maatregelen te treffen ter bescherming van minderjarige kijkers door de programma's van 'Club 41' enkel toegankelijk te maken met een parental code en daarbovenop het symbool '18+' aan te brengen op de programma's. Het meesturen van een leeftijdsqualificatie van 18+ leidt immers automatisch tot de vraag vanwege de dienstenverdelers (zoals NV Telenet) en de noodzaak een pincode in te voeren om het programma alsnog te kunnen bekijken. Life!tv heeft dit ook daadwerkelijk een tijdlang toegepast, maar blijkt daar nu op te zijn teruggekomen.
10. De onderzoeksceel meent dat in ieder geval ook het uitzendtijdstip geenszins waarborgt dat minderjarige kijkers de uitzendingen normaliter niet zullen zien. Door het vroege uitzenduur (tussen 20u en 21u) wordt ongetwijfeld een minderjarig publiek bereikt. De avonduitzendingen onder de benaming 'Club 41' volgen op het omroepprogramma 'JUST' dat tijdens de dagprogrammering grotendeels bestaat uit muziekvideoclips en zich daardoor bij uitstek richt op een jong en jeugdig publiek.

Daarenboven worden de uitzendingen evenmin voorafgegaan door een akoestische waarschuwing of gedurende de hele duur herkenbaar gemaakt met een passend visueel symbool. Slechts af en toe wordt een '16+'-logo getoond.

11. De onderzoeksceel is, gelet op het voorgaande, van oordeel dat de onderzochte uitzendingen van 'Club 41' in strijd zijn met artikel 42, tweede en derde lid, van het Mediadecreet.

TOEPASSELIJKE REGELS

12. Artikel 42 van Mediadecreet luidt als volgt:

“Lineaire televisieomroeporganisaties mogen geen programma’s uitzenden die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen ernstig zouden kunnen aantasten, met name programma’s waarin pornografische scènes of beelden van nodeloos geweld voorkomen.

Deze bepaling geldt ook voor andere programma’s die schade kunnen toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen, tenzij door de keuze van het tijdstip van uitzending of door technische maatregelen wordt gewaarborgd dat minderjarigen in het verzorgingsgebied of zendgebied de uitzendingen normaliter niet zullen zien of beluisteren.

Als dergelijke programma’s ongecodeerd worden uitgezonden, moeten ze voorafgegaan worden door een akoestische waarschuwing of moeten ze gedurende de hele uitzending herkenbaar zijn aan een visueel symbool.

De bepalingen van het eerste en het tweede lid gelden ook voor aankondigingen van programma’s die uitgezonden worden door lineaire televisieomroeporganisaties.”

A. Argumenten van de Life!tv

13. Life!tv benadrukt dat zij in voorliggend geval geen enkele intentie had tot schending van het Mediadecreet, maar ongewild het slachtoffer is geworden van een technische stoornis bij haar onderaannemer Basmedia, die instond voor de ‘playout’. In de speellijsten voor het omroepprogramma ‘JUST’, die door Life!tv aan Basmedia werden bezorgd, zat immers een corrupte file die telkens door de software werd overgeslagen bij het afspelen. Hierdoor werd de speellijst dag na dag met de duur van dit bestand, een muziekvideoclip, ingekort zodat de herhalingslus ook steeds vroeger herbegon. Bijgevolg kwam ook het blok telewinkelen met zijn erotische content systematisch steeds vroeger.

De software en de diensten van Basmedia stuurden, aldus Life!tv, geen waarschuwing uit dat er een corrupte file in de speellijst zat, noch werden er ijkpunten ingebouwd om op bepaalde dagen en uren de speellijsten op een vastgezet uur te resetten.

Life!tv geeft aan dat door de combinatie van deze sluipende vervroeging en een verregaande afslanking van haar aantal medewerkers deze stoornis enige tijd heeft kunnen aanslepen vooraleer het werd opgemerkt. Life!tv

heeft intussen in eigen beheer playout servers opgezet waarin dergelijke onvolkomenheden zijn weggewerkt. Ook heeft zij medio juni 2015, meteen nadat zij door een dienstenverdelers was geweest op deze verschuiving naar een vroeger uur, reeds de beslissing genomen om het hele blok 'Club 41' te waken niet meer uit te zenden. Life!tv verklaart tijdens de hoorzitting bovendien nooit enig geldelijk of ander voordeel te hebben gehaald uit deze vervroegde uitzendingen.

B. Beoordeling

14. Artikel 42 van het Mediadecreet bevat enerzijds een absoluut verbod op uitzendingen die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen *“ernstig zouden kunnen aantasten”* en anderzijds een relatief verbod met betrekking tot uitzendingen die *“schade zouden kunnen toebrengen”*.

Uitzendingen die onder het relatieve verbod van artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet vallen mogen toch worden getoond indien ofwel door technische maatregelen (codering) ofwel door de keuze van het tijdstip van uitzending wordt gewaarborgd dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zullen zien of beluisteren. Bij dergelijke ongecodeerde uitzendingen moet bovendien, krachtens artikel 42, derde lid, van het Mediadecreet, naast de keuze van het tijdstip van uitzending, een akoestische waarschuwing of visueel symbool worden gebruikt.

15. Bij de toetsing van de voorliggende uitzendingen van 'Club 41' aan artikel 42 van het Mediadecreet stelt de Kamer vast dat de inhoud ervan hoofdzakelijk bestaat uit de weergave van strippende en zichzelf strelende dames, met de bedoeling om seksuele opwinding te creëren als ook uit verslaggeving van een erotische beurs. Terwijl er geen seksuele handelingen worden weergegeven tussen diverse partners noch (mannelijke en vrouwelijke) geslachtsdelen worden getoond, worden wel meermaals dildo's (of mannelijke geslachtsorganen in kunststof) in beeld gebracht en gehanteerd, voornamelijk tijdens de 'ERO-EXPO'-reportages. In wezen bestaan de onderzochte uitzendingen uit een aaneenschakeling van beeldfragmenten met een seksueel geladen karakter die tot doel hebben om enerzijds seksuele opwinding op te wekken bij de kijker en anderzijds de kijker ertoe aan te zetten goederen en diensten van erotische aard te bestellen via de eigen website.

De potentiële schadelijkheid voor minderjarigen van beelden met seksuele handelingen is eerder al door de Kamer beoordeeld, ook bij uitzendingen van 'Club 41' (zie VRM beslissing nr. 2013/022 van 15 oktober 2013). Daarin is vastgesteld dat jonge kinderen seksuele handelingen vaak nog niet goed kunnen interpreteren, waardoor misverstanden mogelijk zijn die jonge kinderen bv. angstig en ongemakkelijk doen voelen of onzeker maken over

volwassenen in hun omgeving. Kinderen vanaf 12 jaar – bovendien ook minderjarigen die volop in seksuele ontwikkeling zijn – begrijpen wel langzamerhand de beelden, maar kunnen daarom nog niet steeds de verstrekte informatie plaatsen of vatten. Mogelijks vormen ze zich een onrealistisch beeld over wat seks inhoudt. De ontwikkeling van de seksualiteit is leeftijdsgebonden en het is daarom erg belangrijk dat de informatie die wordt verstrekt ook leeftijds- en ontwikkelingsadequaat is.

Lifeltv voert geen verweer met betrekking tot de leeftijdsqualificatie van de onderzochte programma's. Uit het gegeven dat Lifeltv af en toe een '16+'-logo heeft getoond – weliswaar niet strokend met de inhoud van de uitzendingen in kwestie – blijkt evenwel dat ook zij van oordeel is dat dergelijke beelden ongeschikt en schadelijk kunnen zijn voor minderjarigen, ook al is dit volgens Lifeltv enkel het geval voor minderjarigen tot 16 jaar.

Gelet op het voorgaande is de Kamer niet van oordeel dat de voorliggende uitzendingen programma's betreffen die de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen *ernstig* zouden kunnen aantasten, en waarvoor een absoluut verbod geldt in toepassing van artikel 42, eerste lid, van het Mediadecreet.

De Kamer is wel van oordeel dat de inhoud van de uitzendingen van 'Club 41' in kwestie van dien aard is dat deze voor minderjarigen leeftijds- en ontwikkelings-inadequaat is en dat het risico bestaat dat de inhoud schade toebrengt aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van minderjarigen overeenkomstig artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet.

16. Uitzendingen die onder dit relatieve verbod van artikel 42, tweede lid, van het Mediadecreet vallen mogen toch worden getoond indien ofwel door technische maatregelen (codering) ofwel door de keuze van het tijdstip van uitzending wordt gewaarborgd dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zullen zien of beluisteren.

Vooreerst blijkt uit de vaststellingen van de onderzoeksceel dat de voorliggende programma's van 'Club 41' ongecodeerd zijn uitgezonden en Lifeltv dus geen technische maatregelen heeft genomen om te waarborgen dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zouden zien. Nochtans had Lifeltv eerder toegezegd, tijdens de procedure die heeft geleid tot de hogervermelde VRM beslissing nr. 2013/022, om de programma's van 'Club 41' voortaan, gebruikmakend van de systemen van de dienstenverdelers, enkel toegankelijk te maken met een 'parental code' (en daarbovenop het symbool '18+' aan te brengen op de programma's). De omroeporganisatie dient daartoe een leeftijdsqualificatie van '18+' mee te sturen met het betrokken programma, hetgeen ervoor zorgt dat de dienstenverdelers de kijkers om een pincode zullen vragen, wanneer ze het betreffende programma willen bekijken. Lifeltv heeft deze voorgenomen manier van

handelen echter niet toegepast bij de voorliggende uitzendingen en geeft hiervoor ook geen verdere verklaring of toelichting.

Bij afwezigheid van technische maatregelen kan ook door de keuze van het tijdstip van uitzending worden gewaarborgd dat minderjarigen de uitzendingen normaliter niet zullen zien. De in voorliggend geval onderzochte programma's van 4 juni 2015 zijn echter tussen 20u en 21u uitgezonden. Dit is een tijdstip waarop een breed publiek kan worden bereikt, ook een minderjarig publiek.

In haar verweer geeft Lifeltv evenwel aan dat het geenszins de bedoeling was om deze programma's zo vroeg op de avond uit te zenden. Volgens Lifeltv ligt een technische stoornis bij een onderaannemer aan de oorzaak van dit onbedoeld vroege uitzenduur. Lifeltv bezorgt na de hoorzitting bijkomende stukken aan de Kamer ter ondersteuning hiervan.

Omroeporganisaties zijn echter steeds zelf verantwoordelijk voor de omroepdiensten die zij aanbieden en het naleven van de relevante bepalingen, *in casu* artikel 42, van het Mediadecreet. Deze verantwoordelijkheid kan niet bij een onderaannemer worden gelegd, noch kan een technische stoornis of de afwezigheid van enig opzet tot een vrijstelling aanleiding geven. Hoewel uit de aangeleverde stukken kan worden opgemaakt dat Lifeltv onverwijld heeft gehandeld, nadat zij door een dienstenverdelers van het vervroegde uitzenduur opmerkelijk werd gemaakt, is zij in ieder geval onzorgvuldig geweest wat betreft het toezien op hoe en wanneer haar programma's werden uitgezonden. Uit de voorgelegde stukken en de verklaringen van Lifeltv tijdens de hoorzitting blijkt immers dat van een vervroeging van de uitzendingen – ten aanzien van het voorziene aanvangsuur van 23u – door een fout in de speellijsten, al minstens in de maand mei sprake was.

17. Artikel 42, derde lid, van het Mediadecreet vereist bovendien dat dergelijke programma's als ze ongecodeerd worden uitgezonden, naast de keuze van het tijdstip van de uitzending, steeds voorafgegaan worden door een akoestische waarschuwing of gedurende de hele uitzending herkenbaar zijn aan een visueel symbool.

Zoals evenwel blijkt uit de vaststellingen van de onderzoekscommissie werden de onderzochte uitzendingen niet voorafgegaan door een akoestische waarschuwing.

Tijdens de fragmenten met de benaming 'DATING' verschijnt wel gedurende een tiental seconden nu en dan een '16+'-logo. Het tonen van dit logo voldoet echter niet aan de vereisten van artikel 42, derde lid, van het Mediadecreet. De inhoud van de betrokken uitzendingen van 'Club 41' is namelijk leeftijds- en ontwikkelings-inadequaat voor minderjarigen en daarenboven moet een passend visueel symbool in ieder geval gedurende de gehele uitzending worden getoond, hetgeen in voorliggend geval niet is gebeurd.

18. Uit het voorgaande volgt dat de bepalingen van artikel 42, tweede en

derde lid, van het Mediadecreet niet werden nageleefd bij de uitzending van de onderzochte programma's door Life!tv op 4 juni 2015 tussen 20u en 21u onder de benaming 'Club 41'.

Bij het bepalen van de sanctie houdt de Kamer rekening met het gegeven dat Life!tv een technische stoornis inroept als verklaring voor het te vroege uitzenduur.

Echter pas na geruime tijd, als gevolg van een waarschuwing vanwege NV Telenet, heeft Life!tv deze technische stoornis opgemerkt. Bijgevolg zijn de 'Club 41'-uitzendingen over een periode van meerdere weken, en niet enkel op 4 juni 2015, vervroegd uitgezonden. Life!tv, die als omroeporganisatie verantwoordelijk is voor de naleving van de mediaregelgeving bij haar uitzendingen, heeft daarmee blijk gegeven van een verregaande nalatigheid.

Ook is Life!tv op 15 oktober 2013 bij beslissing nr. 2013/022 reeds door de Kamer gesanctioneerd voor gelijkaardige feiten door middel van een waarschuwing. De toezegging door Life!tv om dergelijke inbreuken in de toekomst te vermijden door middel van '18+'-kwalificatie en -aanduiding is bovendien niet nagekomen.

Gelet op het voorgaande en de aard en de ernst van de inbreuk is een administratieve geldboete van 2500 euro in voorliggend geval een gepaste sanctie.

OM DEZE REDENEN, BESLIST DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

In hoofde van NV Life!tv Broadcasting Company een inbreuk vast te stellen op artikel 42, tweede en derde lid, van het Mediadecreet.

Overeenkomstig artikel 229, 4°, van het Mediadecreet NV Life!tv Broadcasting Company hiervoor een administratieve geldboete van 2500 euro op te leggen.

Aldus uitgesproken te Brussel op 1 december 2015.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.